
Mazurka Českého středohoří. O výstavě v Botanické zahradě PŘF UK

České středohoří viděné uměleckým pohledem dvou osobností nabízí výstava obrazů a fotografií, která je do 1. srpna k vidění v horním skleníku Botanické zahrady PŘF UK v Praze 2, Na Slupi 16.

Velký a Malý Lovoš, Oblík, Velemín, Milešovka, Paškapole, Opárenské údolí, Panská skála, Granátový potok, Házmburk, Vršetín, Třešňovka, Plešivec, Oltářík, Lipská hora, Rohatec, Křížové vrchy... Obrazy zachycující štětcem a objektivem místopisné realie Českého středohoří a jejich půvab jsou pobídkou, aby návštěvníci výstavy pohlédli do jedinečného světa kousku české přírody, jak jim ho zprostředkovali fotograf Lubomír Hrouda a malířka Jana Haasová.

Vidění obou autorů je především láskyplné a poetické; obrazy a fotografie jsou ozvěnou přírody v jejích proměnách – zimní zátiší s potokem, jinozatka brousící ostří trav, melancholické kapky vody, oblaka dramaticky hrozící krajině deštěm, letní podvečer lehký a sladký jako vánek ve výhni slunce, jaro pod Kamýkem ztracené v radostné žluti vyvolávající vzpomínky na bezstarostnost dětství. Skalní útvary, památná místa, do široka rozprostřená kostkovaná zástěra políček a luk, horské vrcholy zlehčené střapatostí trav, detaily květin a zvrásněné kůry stromů, ale i samotná jména hor, míst a potoků inspirují k hravosti i v „názvosloví“ fotografií: „Zašlá sláva milešovského baroka: kdypak tudy šla babi naposledy na mši?“, „Vojtěška a Košťálov se chystají na podzimní mazurku,“ „Je líbo určovat trávy nebo kopce: srha, trojštět, ovsík anebo Ovcín, Boreč, Sutomský vrch...“ A tak se samo od sebe stane, že botanické názvosloví a přírodovědecká erudice obohatí svět umění.

Tvůrci ve svém komentáři k výstavě nazvali České středohoří Zemí zaslíbenou: „... členitá krajina si tu ubránila své meze, remízky a sady a velké kolektivizované lány si na úpatí Středohoří vylámaly zuby... tady se odnepaměti mísili potomci praotce Čecha se Sasíky, nebyly to ty ausgerechnet nejpravější německé Sudety, ke hromové hoře, ať už Milešovce či Donnersbergu, tu vzhlíželi všichni...“ A končí své vyznání: „Každý z nás umí něco, co ten druhý ne. Spojuje nás (možná trochu melancholická) láska i úcta k tomuto kraji, který se v Evropě jen tak někde neopakuje.“

Tvrzení o jedinečnosti této oblasti v celoevropském kontextu je třeba brát nanejvýš vážně, protože autoři výstavy ví, o čem mluví. Fotograf a botanik Lubomír Hrouda působil na Akademii věd v Průhonicích, od roku 1991 přednáší na Katedře botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, vede domácí i zahraniční exkurze a vědecké expedice, jako člen editorského týmu se podílel na publikaci „Klíč ke květeně České republiky“ vydané po 42 letech v roce 2002. České středohoří je jeho láskou od 90. let, fotografovat začal dle svých slov až v pozdějším věku.

Naopak od dětství lnula k malování, stejně jako k přírodě, Jana Haasová. Chtěla studovat geologii, ale osud to zařídil jinak, tak jí studium přírody, především vulkanologie a botaniky, zůstalo jako koníček. I v malování je samouk. Detailně vypracované akvarely, jejich promyšlená kompozice, jemné tahy štětce a převaha pastelových barev vypovídají o mimořádné až básnické citlivosti spojené s pozorovatelským talentem; v těchto obrazech nenajdeme robustní linie, vášnivé kontrasty barev, velkorysost ploch ani křik trýzněné duše, její obrazy zaujmou moudrým souladem s přírodou a řádem světa. Jana Haasová píše také básně a články věnované Českému středohoří. Výběr z její tvorby vyšel knižně v roce 2007 pod názvem Z našeho putování po Českém středohoří.

Výstava maloformátových akvarelů Jany Haasové a fotografií Lubomíra Hroudy je přehledně uspořádána formou panelů, vždy po čtveřicích, kdy dva obrazy odpovídají dvěma fotografiím. Je proto snadné jimi projít, ale nesnadné je zbavit se touhy po krajině Českého středohoří, kterou si návštěvník výstavy zaručeně odnese sebou.

České středohoří, fotografie, Lubomír Hrouda, výstava v Botanické zahradě PřF UK, červenec 2010

Výstava je otevřena denně do 1. srpna 2010 od 10 do 18 hodin.

(Marie Kohoutová)